

בכורות פרק ה כל פסולי המוקדשין דף לג

החמירו גם לאחר השחיטה, ר' יוסי בר אבין הסביר שגזרו שמא ימתין מלשחוט עד שימצא קונה שרוצה עור שלם.

באיסור החמצת מנחות כתוב "לא תעשה חמץ" וכתוב אח"כ "לא תאפה חמץ" לאסור האופה מנחה חמץ אחר שאחר לש והחמיצה. וכן באיסור סירוס בהמה כתוב "ונתוק וכרות" לחייב הנותק את הביצים לאחר שאחר כרתם מחיבורם. במשנה נחלקו המטיל מום בבהמה בעלת מום שכתוב "תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו" ר"מ למד לאסור מהמילה 'כל' ולכן בכור שהתרבה דמו באופן מסוכן וצריך להקיז את דמו צריך להקיז דווקא במקום שאין עושה בו מום וכן סבר ר' יהודה אבל אסר להקיז גם במקום שאין עושה מום אטו יקיז במקום שעושה מום, חכמים למדו להתיר מהמילה 'תמים' להתיר הטלת מום בבהמה בעלת מום ולכן מותר להקיז אפילו במקום שעושה מום אלא שאסרו לשחוט על אותו המום וצריך להמתין שיפול בו מום נוסף ור' שמעון התיר אפילו לשחוט על אותו המום. ומסבירה הגמ' שר"מ למד מהמילה 'תמים' להתיר הטלת מום בפסולי המוקדשים לאחר פדיה, וחכמים למדו מהמילה 'כל' שאפילו לגרום עשיית מום אסור כגון הנחת בצק על אוזן בהמה שיבוא כלב ויאכלה. בברייתא נחלקו בחבית שנפל בה ספק טומאה שכתוב "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי" ר' יהושע למד מהמילה 'לך' שרק הראוי לאכילה חייב בשמירה אבל שאינו ראוי לאכילה מחמת הספק יוציא לחוץ שייטמא בוודאי וישתמש לזילוף, ר"א למד המילה 'לך' שחייב בשמירה שמא יבוא אליהו ויגיד שהיא טהורה, ר"ג אומר שישאירה היכן שנמצאת בין במקום שמור ובין במקום שאינו שמור ולא צריך לשנות.

בכור בעל מום ב"ש אומרים שנאכל לכהנים בלבד שהוקש לחזה ושוק שאסור לישראל שכתוב "ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין", ואמנם מותר לטמא מת או שרץ לאוכלו שכתוב "תאכלנו הטמא והטהור" אבל אדם שיוצאת טומאה מגופו כגון נידה וזב אסורים באכילה. ב"ה למדו מהפסוק "הטמא והטהור יחדיו" שכל טמא מותר באכילת בשר בכור בעל מום אפילו זב ונידה, ורק בכור תם אסור לישראלים לאוכלו אבל בכור בעל מום מותר גם לישראלים בק"ו שאם טמא שאסור בקדשים קלים מותר בבכור ק"ו ישראל שמותר בקק"ל שמותר בבכור. ר"ע אמר בדעת ב"ה שמותר גם לעכו"ם וכך נפסק במשנה שכתוב "כצבי וכאיל" שמותר להאכילם לעכו"ם.

בברייתא כתוב שאסור להרגיל (להפשיט את כל העור דרך הרגל כלפי הראש שיישאר שלם) ביו"ט משום טרחה שלא לצורך. עוד כתוב בברייתא שאסור להרגיל עור של בכור בעל מום היות ופוגם קצת בבשר והסביר ר' חסדא שמדובר כשיטת ב"ש שהחמירו בבכור שנפל בו מום שקדוש כקרבן ואסור לזרים ולנידה היות וקדושתו מרחם. עוד כתוב שאין מרגילים בפסולי המוקדשים והסביר ר"ח כשיטת ר' אלעזר בר' שמעון שמחמיר בפסולי המוקדשים ואמר שגם לאחר שחיטה קדושתם חמורה ולא התירו לזלזל בהם ולהפשיטם בצורה כזו שאין בה רווח כלכלי היות וקדושתם חמורה שתופסת פדיונם, שאמר ראב"ש אדם שהפריש שתי חטאות לאחריות ונפל באחת מהם מום ונפדתה ונשחטה אם לאחר מכן הוקרבה התמימה אסור לאכול את בשר בעלת המום כדין חטאת שהתכפרו בעליה באחרת. רבינא הסביר שהסיפא לכו"ע היות והוא בזיון גדול